

Input van Aanmeldloket en STIL voor Raadsinformatiebijeenkomst Dak & Thuislozen 23 maart

Betreft: **Ongedocumenteerde daklozen & dreigende sluiting Corona-opvang** (samenvatting onderaan)

Utrecht 22 maart 2021,

Geacht college, geachte raadsleden, beste mensen,

Het Aanmeldloket en Stichting STIL (*zie toelichting over deze organisaties onderaan*) vragen uw aandacht voor de positie van mensen zonder verblijfsvergunning – ook wel ongedocumenteerden genoemd - onder de daklozen.

### Dreigende sluiting Corona-opvang – Pleidooi voor langer openhouden

- Wij pleiten voor verlenging van de Corona-opvang voor ongedocumenteerden, zolang de Corona-richtlijnen nog van kracht zijn en mensen niet ingeënt zijn.

Verlenging van de opvang vinden wij noodzakelijk, zeker zolang er strenge richtlijnen gelden om besmetting te voorkomen, zolang er avondklok geldt en zolang mensen nog niet ingeënt zijn. Het is ons inziens van belang het contact met deze groep niet te verliezen, tevens te zorgen dat zij zich aan richtlijnen kunnen houden en dat zo min mogelijk mensen besmet raken. Dit is zowel in het belang van de doelgroep en hulpverleners, als alle andere Utrechters. Dagelijks horen we in het nieuws dat besmettingen weer toenemen.

### Geen plek om overdag of 's nachts heen te gaan – onmogelijk aan de richtlijnen te voldoen

Afgelopen week was er onder de doelgroep sprake van besmetting zodat de twee belangrijkste plaatsen waar mensen overdag terecht kunnen, Villa Vrede en het Ubuntuhuis, hun deuren moesten sluiten. Overdag zouden mensen, mocht de Corona-opvang sluiten, in zo'n geval, nergens naartoe kunnen.

**Men kan evenmin aan de avondklok voldoen** omdat deze mensen dan ook in de avond nergens naar binnen zouden kunnen. Het is bijvoorbeeld verboden om op het station te slapen. Het is eveneens verboden in een park te slapen, daar zou men nu risico lopen op een extra boete omdat men de Corona-richtlijnen overtreedt. Deze mensen hebben geen toegang tot werk of uitkering om zelf onderdak te financieren. Men heeft onvoldoende eigen netwerk. Mensen die wel over eigen netwerk beschikken, verblijven daar veelal nu al.

Nu het daklozeneethuis het Smulhuis, gesloten is, zou deze groep **geen toegang tot eten** hebben als mensen op straat komen. Zeker niet als overdag locaties gesloten zijn wegens besmetting, zoals op dit moment.

### Ook toegang gewenst voor nieuwe dakloze ongedocumenteerden

We pleiten eveneens voor toegang tot de Corona-opvang voor *nieuwe* dakloze ongedocumenteerden, die vanaf 1 april op straat komen. Ons is mede gedeeld dat er geen nieuwe mensen bij mogen vanaf die datum. In de Corona-opvang verblijven op dit moment 36 mensen van onze doelgroep. Er mogen vanaf 1 april geen nieuwe mensen meer bij, **terwijl Justitie tegelijkertijd nog wel doorgaat met het 'klinkeren'** – op straat zetten- van uitgeprocedeerde asielzoekers vanuit de AZC's, ook in deze tijd waarin strenge Covid-richtlijnen gelden.

- We vragen u daarom bij het rijk te bepleiten dit 'klinkeren' te stoppen en – totdat het zover is- toegang te verlenen aan deze groep nieuwe daklozen.

### Tot 1 mei opvang voor een deel van de groep

Op dit moment verblijven er in de Corona-opvang (van die 36 van onze doelgroep) twaalf mensen die straks opvang elders zullen krijgen, in het kader van de LVV<sup>1</sup>, maar nog op de wachtlijst staan voor die opvang. Zij mogen voorlopig tot 1 mei in de Corona-opvang blijven. Hier zijn we heel blij mee. Twaalf anderen moeten nog *gescreend* worden, het is nog niet bekend of ze aan de criteria voldoen om LVV-opvang te krijgen. Als zij wel voldoen, mogen ze ook tot 1 mei in de opvang blijven.

- We pleiten ervoor, zeker zolang de richtlijnen gelden en mensen nog niet ingeënt zijn, hen opvang te blijven bieden, ook als dit na 1 mei nog nodig zou zijn.

### Per 1 april geen opvang meer voor 'niet rechthebbenden'

Als ze niet toegelaten worden tot de (wachtlijst van de) LVV, omdat ze niet aan de toelatingscriteria voldoen, of als dat nog niet bekend is, mogen de twaalf nog niet *gescreende* mensen enkel in de Corona-opvang blijven tot 1 april. *Dan zullen zij evenals een andere groep van twaalf mensen per 1 april<sup>2</sup> de opvang moeten verlaten. De datum kan nog verzet worden, afhankelijk van de landelijke richtlijnen.*

Dit zijn de zogenoemde 'niet rechthebbenden', mensen die niet aan de criteria voldoen om opvang te krijgen. Op dit moment gaat het vooral om mensen met een 'Dublinclaim'<sup>3</sup> voor een ander EU-land. Van deze groep verblijven er nu twaalf in de Corona-opvang, waaronder vier kwetsbare mannen van jonger dan 21 jaar<sup>4</sup>. Ook zij kunnen nergens anders terecht. Ook zij kunnen met geen mogelijkheid aan de richtlijnen voldoen als er geen Corona-opvang voor hen meer zou zijn. Ook voor deze (deels kwetsbare) groep, pleiten wij voor verlenging van de Corona-opvang.

## Meer informatie over de organisaties

### Het Aanmeldloket en Stichting STIL

Bij het Aanmeldloket kunnen mensen zonder verblijfsvergunning onderdak vragen als ze op straat staan. Veelal belanden zij vanuit een asielzoekerscentrum (AZC) op straat. Het loket verwijst hen naar- of meldt hen aan voor- eerste-lijnsopvang, zoals de Bed, Bad en Broodvoorzieningen (BBB) hier en elders in het land. In Utrecht gaat het om Toevlucht en de Weerdsingel.

In het Aanmeldloket werken vier hulporganisaties voor ongedocumenteerden sinds zomer 2018 samen. Dit zijn de begeleidingsorganisaties VluchtelingenWerk en STIL, samen met de BBB-organisaties Toevlucht (eerstelijns-opvang mannen) en de Weerdsingel (opvang vrouwen en zieke/kwetsbare mannen, eerste en tweede lijn).

Stichting STIL biedt medische, juridische en humanitaire hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning. Tevens pogen we op te komen voor de belangen van deze groep, zie [www.stil-utrecht.nl](http://www.stil-utrecht.nl).

Op dit moment worden de beide organisaties grotendeels gefinancierd door het rijk in het kader van de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening LVV, voor die tijd grotendeels (STIL) of geheel (loket) door de gemeente Utrecht.

### Samenvatting op de volgende pagina

<sup>1</sup> Zoals u mogelijk wel bekend vindt op dit moment een LVV-pilot plaats, in samenwerking met het rijk. LVV staat voor landelijke vreemdelingen voorziening. Het rijk financiert in dit kader het grootste deel van de Utrechtse opvang en begeleiding van ongedocumenteerden.

<sup>2</sup> Afgelopen week was sprake van sluiting van de toegang tot opvang voor deze groep per 1, 8 of 15 april.

<sup>3</sup> Zij hebben eerder in een ander EU land voet aan wal gezet en moeten om die reden, volgens Europese afspraken (de Dublinverordening) naar dat andere land terug om daar de procedure te doorlopen. Echter, niet in alle landen is gelijke kans op asiel, evenmin gelijk niveau van voorzieningen.

<sup>4</sup> Er verblijven ook twee vrouwen, eentje is op dit moment opgenomen in een sanatorium, eentje krijgt een noodbed, als de Corona-opvang sluit.

## Samengevat

Het Aanmeldloket voor ongedocumenteerden en STIL pleiten voor (verlengen van toegang tot) Corona-opvang voor alle ongedocumenteerde daklozen, zeker zolang de (strengere) Corona-richtlijnen nog van kracht zijn, zoals de avondklok, en zolang mensen niet ingeënt zijn.

Dit omdat deze mensen zich anders niet aan de richtlijnen kunnen houden, het contact met deze groep niet verloren mag gaan en om besmettingen te voorkomen.

Wij pleiten daarom voor

- Verlenging van de toegang tot opvang voor de mensen die per 1 april de opvang dreigen te worden uitgezet, zolang de (strengere) richtlijnen van kracht zijn en zolang mensen nog niet ingeënt zijn;
- Verlenging voor de mensen die er tot 1 mei mogen blijven, zolang het nodig is;
- Toegang voor nieuwe daklozen, ook na 1 april. Op dit moment worden nog dagelijks mensen uit de AZC's op straat gezet, zij zouden vanaf 1 april geen toegang tot de Utrechtse Corona-opvang meer krijgen;
- Aandringen bij het rijk te stoppen met –onuitzetbare- uitgeprocedeerde asielzoekers de straat op te sturen (het zogenoemde 'klinkeren') vanuit AZC's;
- Het realiseren van een eet-voorziening voor de groep die nu bij de Stadsbrug (of andere Corona-opvang) eten krijgt, mocht de Corona-opvang toch de deuren sluiten voor (een deel van) deze groep.

| Tabel aantal ongedocumenteerde mensen in Corona-opvang   |    |
|----------------------------------------------------------|----|
| Totaal aantal mannen in Corona-opvang                    | 36 |
| Opvang beëindigd per 1 april                             | 12 |
| Opvang mogelijk beëindigd per 1 april, mogelijk verlengd | 12 |
| Opvang verlengd tot 1 mei                                | 12 |
| Totaal aantal vrouwen (recht op) Corona-opvang           | 2  |
| Kan per 1 april elders noodbed krijgen                   | 1  |
| In sanatorium, nog opvang na ontslag nodig               | 1  |

Meer weten?

Mail of bel: Margreet Jenezon, STIL, [margreet@stil-utrecht.nl](mailto:margreet@stil-utrecht.nl), 06 242 66 035